

Kémek hídja

Csak egy híd Berlin határában, ami a Havel folyón ível át Potsdam felé, a régi országúton. Régi fém szerkezet, egyen-zöld festés, az úton éppen hogy csak csordogál a forgalom. Az elhúzó autóvezetők sem értik – ez tükröződik a nézésükből – hogy mi a fenét lehet fényképezni egy ilyen jellegtelen – tizenkettő egy tucat – hídon.

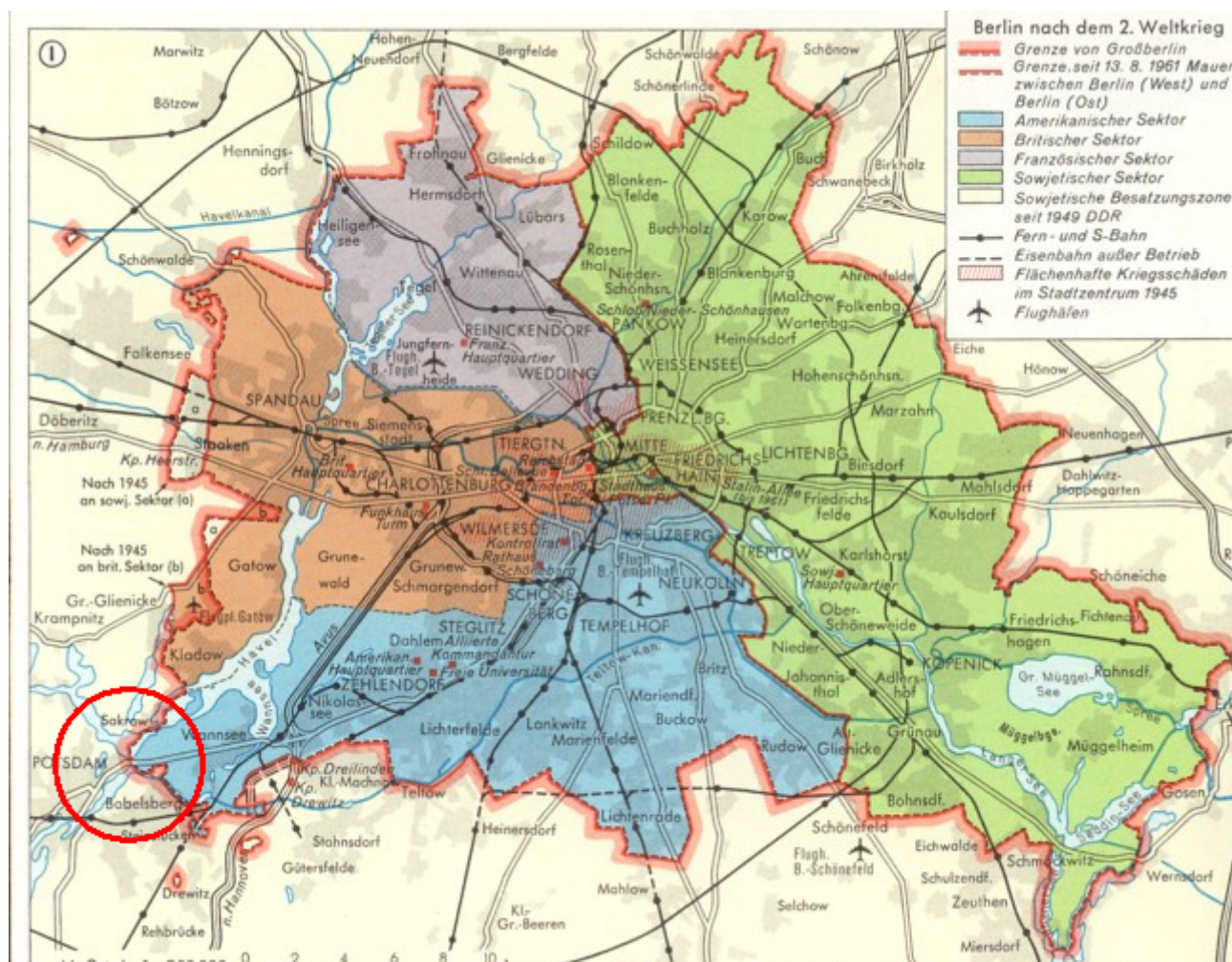
Pedig a hídfőn álló név tanúsága szerint ez a **Glienicker Brücke**, azaz a **Bridge of spies**, a kémek hídja.

Családommal felkerekedtünk, hogy eltöltsünk egy hétvégét Berlinben, a születésnapom alkalmából. Szerencsére találtam egy kedvező árú szállást, egy ifjúsági hotelt, azaz Jugenherbergét a Wannsee mellett, és a híd innen már csak pár kilométerre esett.

Előző nap azért még meglátogattuk a [teufelsbergi CIA lehallgatóállomás](#) maradványait is, mert nekem kicsit extrém elképzeléseim vannak a városnézésekről, de szerencsére családom ezeket a dolgaimat (is) jól tolerálja. A híd környékén sehol nem lehet parkolni, a négy gyerekhez dukáló Ford Tranzittal mégannyira sem. Ahogy találtunk egy szűk kis parkolót, beálltunk, az utánunk érkező BMW-s nő ha szemmel gyilkolni tudott volna – de nem tudott, még élünk.

A híd maga tényleg nem egy turistamágnes – szerencsére itt nem szednek olyan berliniesen vaskos belépési díjakat, sőt, a híd egykori jelentős szerepére is csak egy jelentéktelen tábla emlékeztet.

A második világháború előtt sem volt különösebben fontos történelmi szerepe, a **Fal** felhúzása, a hidegháborús szembenállás és a kölcsönös bizalmatlanság avatta „A Kémhíd”-dát.

Ugyanis az egykori amerikai szektor és az NDK határán található – jórészt lezárt, csak különengedéllyel használható – híd remek lehetőséget teremtett a kémcserek zökkenő- és szemtanúmentes lebonyolításához.

A 2015-ös film, a Kémek hídjá – **Tom Hanks**-sel a főszerepben – remekül érzékelteti a kor hangulatát, és mutatja be az itt lezajlott leghíresebb kémcserét, amikor a Szovjetunó felett lelőtt amerikai U-2-es kémrepülőgép pilótát, **Francis Gary Powers**-t cserélték be a szovjet mesterkémre, **Rudolf Ivanovics Abel** ezredesre.

(Zárójelben; nagyon szeretem Tom Hankset, de a világért sem mennék vele utazgatni; tranzitban vagy szigeten ragad, időnként folyóra száll vagy kémhídon didereg...)

A film egyébként egészen pontosan követte az eseményeket, valóban akkor (1962. február 10-én) és ott zajlott le az első kémcsere a hídon, ahogy azt bemutatta. Még az a rész is igaz, hogy bár a felek megpróbálták titokban tartani az eseményt, annak híre kiszivárgott és világszerte – persze kivéve a Szovjetuniót, meg a keleti blokkot – főcímekre került.

A következő kémcsere mintegy 20 évet váratott magára. Az NDK főtárgyalója, **Wolfgang Vogel** – egy meglehetősen jó kapcsolatokkal rendelkező keletnémet ügyvéd – megállapodott az amerikaiakkal, hogy az NDK-ban és Lengyelországban 25 fogva tartott nyugati ügynököt (köztük **Eberhard Fätkenheuert**, **Werner** és **Heinz Jonseket**) kicserélnék négy, a CIA által nyugaton letartóztatott kémre (köztük **Alfred Zehe**-re és **Alice Michelsonra**). A kémcsere helyszíne ismét a Glienicker -híd lett, 1985. június 11-én.

A cserelistán felbukkant **Alice Michelson** neve is; ő a szovjetek futárja volt, egy 67 éves kelet-német hölgy. A megbízói valószínűleg abból indultak ki, hogy egy idős hölgyet nem fognak a határon annyira ellenőrizni, hát de.

Őt a Kennedy repülőtéren, egy cigarettacsomagnyi, katonai információkat tartalmazó mikrofilmmel kapcsolták le, miközben Csehszlovákiába igyekezett 1984. október 3-án.

Werner Jonsek egy tisztségviselő volt a keletnémet Greizban, őt a stuttgarti CIA-iroda szervezte be 1980-ban.

Több beszámolót is küldött a szovjetek katonai tevékenységéről, mielőtt 83-ban lebukott két társával, feleségével és bátyjával együtt. Mindhárman rögtön felkerültek a keletnémet ügyvéd, Wolfgang Vogel kémcsere-listájára, az amerikaiak innen válogathattak a csereprogramjukhoz, miközben őt 15, feleségét 9, és bátyját életfogytiglanra ítélték az NDK-ban. A CIA csak a két férfit volta be a csereprogramba, **Renate Jonsek** maradt a keletnémet börtönben.

A 31 éves **Eberhard Fätkenheuer** egy osztrák barátja, nem mellesleg CIA alkalmazott szervezte be egy magyarországi üdülés alkalmával. Őt 1979-ben kapcsolta le a keletnémet elhárítás, és 6 évet töltött a rácsok mögött a cseréig.

A harmadik, és egyben utolsó kémcserét 1986. február 11-én bonyolították le a hídon.

Anatoly Borisovich Shcharansky (Анатолій Борисович Щаранський) egy polgárjogi aktivista volt, ami a 70-es években a Szovjetunióban nem számított a túlélés zálogának. 1977-ben letartóztatták, megvádolták kémkedéssel és árulással.

Az ítélet akár a halál is lehetett volna, de 13 évet kapott. Nemzetközi nyomásra felkerült a neve a Vogel-féle listára, és három alacsonyabb szintű nyugati kémre (a csehszlovák **Jaroslav Javorsky**-ra és a nyugat-német **Wolf-Georg Frohn**-ra és **Dietrich Nistroy**-ra) cserélték.

Shcharansky később – 1999 után – ipari majd belügyminiszter is volt Izraelben, immár **Natan Sharansky** néven.

Vele együtt amerikai részről Karl Koecher és Hana Koecher csehszlovák kémeket cserélték a szovjet **Jevgeni Zemljakov**, a lengyel **Marian Zacharski** és a kelet-német **Detlef Scharfenorth** kémekre.

Karl és Hanna Koecher csehszlovák disszidensként érkeztek 1965-ben az Egyesült Államokba. 1973-tól a CIA-nak dolgoztak cseh fordítóként, és a KGB-nek egyik legfontosabb információforrásává váltak. 1984-ben buktak le, de 2 év raboskodás után őket cserélték ki Sharansky-ra.

A híd a Fal leomlását követően elvesztette a kémcsereprogramban betöltött szerepét és visszatért eredeti funkciója; országúti hídként szolgál Berlin és Potsdam között 1989. november 10-e óta.

szerző: Vámos Sándor

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, ne késlekedj és ossz meg velem! Elérhetőségeim az [Impresszum](#)ban találhatók.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a [Bolyongó Facebook oldalt](#).

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett [indexe itt található](#).

A bejegyzések időrendben:

[Bejegyzések: 175..151](#)

[Bejegyzések: 150..126](#)

[Bejegyzések: 125..101](#)

[Bejegyzések: 100..076](#)

[Bejegyzések: 075..051](#)

[Bejegyzések: 050..026](#)

[Bejegyzések: 025..001](#)

A passport.blog tag-jei [itt található](#)k felhő formában. A tag-ek a bejegyzésben felbukkanó kifejezések és szavak. Ezekkel több bejegyzés is összeköthető.

- [Twitter](#)
- [Facebook](#)
- [LinkedIn](#)
- [Pinterest](#)
- [Tumblr](#)
- [Reddit](#)
- [Taringa](#)
- [StumbleUpon](#)
- [Telegram](#)
- [Hacker News](#)
- [Xing](#)
- [Vk](#)
- [Email](#)

Az oldal látogatottsági adatai:

Ma: 2 / Tegnap: 3 / Összesen: 2862

2022/04/05 20:27

Források

Berlin-magazin: [Die Brücke der Spione](#)

wikipedia: [Gliénicker Brücke](#)

wikipedia: [Natan Sharansky](#)

könyv: [Der Krieg im Dunkeln: Die wahre Macht der Geheimdienste](#)

[történelem](#), [híd](#), [kémkedés](#), [2020](#), [hidegháború](#), [berlini fal](#), [Berlin](#), [Potsdam](#), [NDK](#), [CIA](#), [KGB](#), [Szovjetunió](#), [Németország](#), [világjáró](#), [Gliénicker Brücke](#), [Bridge of spies](#), [Havel folyó](#), [Jugendherberge](#), [Wannsee](#), [Tom Hanks](#), [Francis Gary Powers](#), [Rudolf Ivanovics Abel](#), [Wolfgang Vogel](#), [Eberhard Fätkenheuer](#), [Alfred Zehe](#), [Alice Michelson](#), [1962](#), [1985](#), [Werner Jonsek](#), [Anatoly Borisovich Shcharansky](#)

Bejegyzésmegtekintések száma: 2862

From:

<http://bolyongo.hu/> - **bolyongó**

Permanent link:

http://bolyongo.hu/doku.php?id=passport:kemek_hidja

Last update: **2021/04/13 21:47**

